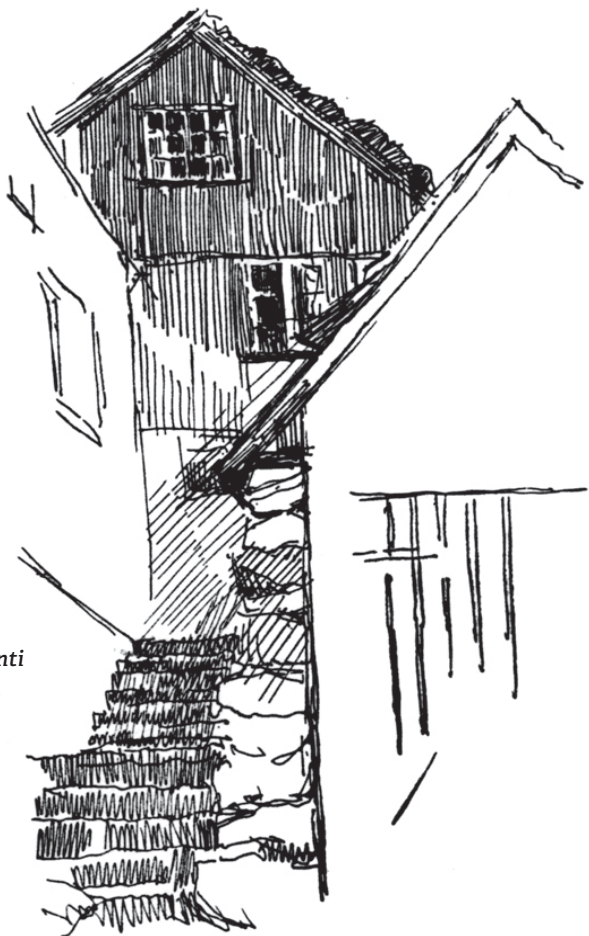

Óli Jacobsen
olijacobsen@post.olivant.fo

Hjá Klæminti
úti á Reyni.
Tekning:
Ingálvur
av Reyni

Tað kostaði 3 kr um dagin fyri inni-
vist og mat. Tá fingi lögtingsmenn 4
kr. um dagin fyri vistarhald.

Á hesum leiðum búði eisini Luddi
í Dali og kona hansara Elsebeth.
Her fekk eg eisini privata frálæru,
áðrenn eg fór í kommunuskúlan.
Saman við mær var systkinabarn
mítt Lars Larsen úr Porkeri, sum var
5 ár eldri enn eg. Orsakað av vána-
ligum skúlavíðurskiftum í Porkeri
var hann komin til Havnar at ganga
í skúla. Døturnar hjá Ludda, sum
vóru útbúnir lærarar undirvístu í
skúlum í býnum, men tær skiftust
um at undirvísa heima.

Klæmint og Reynomma, »papp« omma og abbi hjá Jørgen Frants Jacobsen

Millum tey menniskju sum standa
klárast í mínum minni frá mínum
barnaárum er Klæmint Jacobsen
og kona hansara. Hana kallaðu vit
brøður Reynomma. Hjúnini, sum
vóru barnleys, høvdu eina vaksna
fosturdóttir, Marin.

Klæmint var ættaður úr Elduvík.
Hann var mammubeiggi Marin. Tá
ið hon misti mammuna, kom Marin
til Havnar at vera hjá Klæminti og
konuni.

Marin giftist við Meinhard,
son Jørgen Frants Jacobsen, skó-
makara. Teirra elsti sonur var
Jørgen Frants Jacobsen, okkara
kendi rithøvundur. Ein son kallaðu
tey Klæmint.

Reynabbi var faktor hjá handli-
num hjá Skibsted, sum abbi mín
eisini arbeiddi fyri. Eg plagdi at
koma við abba inn í handilin. Eg
stóð uttan fyri diskin, og nøsin hjá
mær rakk beint yvir diskin. Her
luktaði so væl av øllum góðum sum

kryddari, sirop, rosinur, sviskur,
bomm og annað. Her kendist eisini
lukturin av tjøru og hamp frá
pakkhúsum nærindis. Handilin
var í mínum eygum stórur og spenn-
andi, men veruliga var rúmið ikki
størri enn 10x10 m.

Hendi tað, at Klæmint fylgdi
pápa mínum til dyrnar, tosaði hann
altíð blíðliga við meg og klappaði
meg á høvdið. Ofta gav hann mær
ein mola av kandisukur og bað meg
ikki fáa tað í rangastrúpan.

Tað, sum var so sera spennandi
at síggja, var tá handilskvinnan
høgdi sukur av sukurtoppinum.
Sukurtoppurin var ¾ alin høgur, og
diameturin niðast var um ½ alin. Til
at høgga sukur varð nýtt ein serlig
øks. Tað mátti høggest soleiðis, at
minst møgult fór til spillis.

Klæmint var ein lítill maður.
Hann var ílatin, sum vanligt var í
Havn. Brúnur jakki, kot og langar
buksur. Sum teir flestu menn tá í
tíðini hevði Klæmint fullskegg, sum
var væl røkt og gekk í ein spíss.

Klæmint var í klæðum meira
framkomin enn aðrir, eins og hjá
embætismonnum og øðrum av
danskari ætt.

Reynomma var altíð líka blíð, tá
ið eg kom við ta lítlu mjólkaspann-
ina, sum tók ein litur. Hon var altíð
í myrkum klæðum.

Arbeiðsgentan hjá henni var
altíð í arbeiðsklæðum, men altíð
sera nösslig. Hon fekk annars til
endans tænaðstøðisgjaltuna fyri
trúfesti í arbeiðinum í 50 ár.

Reynomma var serliga kend fyri
síni evni at fáa kambfjaðrar burtur
av hondunum. Hetta fekk eg eisini
roynt. Men hetta var ikki pínuleyst.
Hon brendi tær við sýru.

Eftir tátíðar viðurskiftum varð
heimið hjá Klæmint Jacobsen rok-
að at vera eitt yvirklassaheim, og
soleiðis fólgi eg tað eisini, tá ið eg
kom hagar. Men hvat var hetta hús
í mun til tey hús, sum í dag verða
bygd í Havn! Komið varð inn í eina
fýrkantaða forstovu, har tað var
atgongd til køkin, sum vendi móti tí
steinsetta túninum, sum var felags
fyri tey fýra húsini, sum vóru bygd
um hetta tún.

Frá forstovuni gekk ein hurð til
eitt sovikamar og dagligstovuna,
sum vendi móti Portugalinum.
Frá køkinum var ein hurð inn í
hina stovuna, sum vist varð nýtt
til stovukamar. Frá forstovuni var
eisini ein trappa upp á loft, har tað
var eitt kamar hjá arbeiðsgentuni.

Dagligstovan var vakurt møbl-
erað í gomlum stíli.

Tað var nú ikki alt, sum eg sá. Eg
var lærdur, at um eg kom inn í eina
hús eini ørindi, skuldi eg ikki fara
longur enn í forstovuna, uttan so at
eg onkuntíð varð boðin innar.

Hetta skuldi vera so uttan mun
til, hvørji hús vit komu inn í. Í hes-
um túni búði eisini Andras Jacob-
sen (Dia við Stein). Tað var eisini
her, at presturin Lukas Debes búði.

Hetta er einasta steinsetta tún,
eg havi sæð í Føroyum. Tá ið tað
fyri nøkrum árum síðani vórðu
lagdar kloakkir, varð funnin ein
steinseting undir teirri núverandi,
sum eingin visti nakað um.

Glataðu spælimenninir

Tann nevndi Dia við Stein hoyrði
til tey meira fátæku í býnum. Men
hann var sera musikalskur og fekk
eina eyka inntøku við at spæla
violin til samkomur. Hansara fýra
synir Hans, Mourentius, Jákup
Pauli og Karl vóru allir tónleikarar
og spældu ymisk instrumentir.

Tað eru hesir brøður, sum verða
lýstir í bókini hjá William Heinesen,
Glataðu Spælimenninir. Her verður
nakað nógv gjørt av, og hví teir
skuldu vera »glataðir« haldi eg ikki,
at teir vóru greiðir yvir.

Hans var altíð saman við horn-
orkestrinum, tá ið tað fór við HB til
Tvøroyrar at spæla ímóti TB. Hetta
var tað mest lívgandi fyri HB, tá
tað hevði fingið sítt árliga tap har
suðuri!

Tá so gamli Smiril fór norður
aftur til Havnar við spælarunum,
hoyrdist trompetblásturin hjá Hans
eins væl og floytan á Smyrli.

Pollan, kona Hans. sum var eini
8 ár eldri enn eg, var sera lívsglað,
og tá ið hon ikki var nógv við barn,
plagdi hon at vera við í spælinum
hjá okkum ungu á Skansavegnum.

200 Miðvikur

Í hesum døgum eru tað fýra ár
síðan Miðvikan byrjaði í Sosíalunum.
Hetta merkir, at tað eru komnar 200
greinir í hesi røð.

Hóast tað ikki sær so nógv út
hvørja ferð, so er samlað ein hópur

Pensjonatið Borgharrastova eru ljósu húsini ovalaga mitt á myndini
Mynd Temmy Mortensen/Birgar Johannesen

Fiskaturking hjá Restorff á Gulakletti. Vinstrumegin stendur Meinhard
Jacobsen, versonur Klæmint Jacobsen, og pápi Jørgen Frants Jacobsen
Mynd: Andreas Ziska

William Heinesen hevur ikki bert lýst spælimenninar við Stein
skrivliga. Í hesi tekning øva Jan Restorff, Óla Jákup í Horni,
Maurentius og Hans við Stein í bakarinum hjá Frants Restorff

av tilfari. Tilsamans eru tað bert í
hesi røðini einar 2.000 bókatekst-
síður, sum snýr seg um nógv øki,
líka frá Dímunar søgu til heimssøgu
í Etiopia og Congo, har føroyingar
hava verið í fremstu røð. Umframt
eru einar 500 síður í røðini Hendar
ið Sleptu.

Hjá mær sjálvum hevur tað verið
sera stuttligt at merkja, hvussu væl
hesar frásagnir eru umtóktar av
lesarunum.

Tey eru eisini mong, sum siga seg
einans halda ella keypa Sosíalun av
somu orsök.

Tað kann verða nevnt, at ein

fittligur partur av hesi røð er komin
út í bók. Hetta eru bøkurnar Mítt
Etiopia, Dollin og Petur Alberg, har
tað eisini er komið tilfar umframt
tað, sum upprunaliga er prentað.

Alt eftir undirtøkuni verður
arbeitt við onkrari bók afturat.

Í komandi parti fer Kristian
Djurhuus at arbeiða á post-
húsinum. Har var eisini alt
annarleiðis tá enn tað er í dag